

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 37P/280/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118214836
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5118214836.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Silviou Tisovou vo veci starostlivosti o maloleté deti:

P. P., nar. XX.XX.XXXX,
W. P., nar. XX.XX.XXXX,
W. P., nar. XX.XX.XXXX,

bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Bytča, deti matky: Q. Q. P., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. 8, právne zastúpená advokátom - X.. František Michalec, Plevník Drienové 170, a otec: X. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. O., prechodne bytom B. O. XXX, o zvýšenie výživného na mal. deti, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. P., mal. W. a mal. W. sumou 110 € mesačne od 1.9.2018, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky.

II. Otec je p o v i n n ý uhradiť nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 1.9.2018 do 30.9.2019 v sume 325 € na každé dieťa do 30.9.2020, k rukám matky.

III. Týmto m e n í Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 9P/98/2011 - 651 zo dňa 25.1.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8CoP/43/2017 - 696 zo dňa 28.12.2017 v časti úpravy výživného na mal deti.

odôvodnenie:

1) Návrhom doručeným súdu dňa 24. 10. 2018 sa matka domáhala zvýšenia výživného na mal. deti na sumu 110 € mesačne na dieťa od 1. 9. 2018 s odôvodnením, že došlo k zmene pomerov na strane mal. detí, ktoré navštevujú vyšší stupeň základnej školy, vyrástli, pričom otec si svoju vyživovaciu povinnosť vôbec neplní, o deti neprejavuje žiaden záujem.

2) Otec so zvýšením výživného nesúhlasil a zároveň požiadal o zníženie výživného a súčasne, ak by súd konal v Prievidzi, pretože otec nemá za čo cestovať.

3) Otec bol vyzvaný na doplnenie neúplného podania, pričom napriek poučeniu o následkoch toto nedoplnil. Preto súd podanie (v časti o zníženie výživného na mal. deti) uznesením zo dňa 3. 9. 2019 odmietol. Čo sa týka podnetu, aby sa vec prejednávala v Prievidzi, súd toto vyhodnotil ako námietku miestnej nepríslušnosti súdu; keďže táto bola nedôvodná, súd na ňu neprihliadol a vec prejednal a rozhodol (§ 42 Civilného sporového poriadku). Vo veci starostlivosti o mal. deti je totiž miestna príslušnosť súdu určená výlučne a miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má mal. dieťa v čase

začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 112 Civilného mimosporového poriadku). V tejto veci majú deti bydlisko v obvode Okresného súdu Žilina a tento bol teda príslušný na konanie o zvýšenie výživného.

4) Kolízny opatrovník odporučil návrhu vyhovieť.

5) Otec sa pojednávania nariadeného v tejto veci nezúčastnil, svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, pričom predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené riadne do vlastných rúk. Za splnenie podmienok stanovených § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa ktorého súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní, súd vo veci konal a rozhodol bez jeho prítomnosti.

6) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa príjmov a výdavkov účastníkov konania a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

7) Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

8) Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine (ZR)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9) Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10) Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11) Podľa § 78 ods. 1 a 3 ZR:

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12) Súd v prvom rade zdôrazňuje, že za najdôležitejší parameter pre určenie výživného považuje bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby s tým, že tento reálny stav konfrontuje s potenciálom povinného rodiča. Výživné je totiž určené povinnému rodičovi na základe jeho možností a schopností. Je síce zrejmé, že deti majú zdieľať životnú úroveň oboch rodičov, avšak samotná okolnosť, že rodič, ktorému je dieťa zverené, má vyšší životný štandard alebo vyšší príjem, neznamená, že to povinného rodiča zbavuje zodpovednosti a znižuje rozsah jeho vyživovacej povinnosti. Vyšší príjem môže byť (a spravidla býva) totiž výsledkom lepšieho vzdelania, zvýšenej snahy pracovať alebo i pracovať na sebe samom (viac pracovných aktivít a nadčasov, služobný postup na základe predchádzajúcich dobrých výsledkov, neustále vzdelávanie a pod.). Preto by bolo nespravodlivé a demotivujúce, ak by snaha a zvýšené úsilie jedného rodiča bola dôvodom na zníženie rozsahu vyživovacej povinnosti druhého

rodiča (najmä ak tento osobnú snahu nevyvíja). Okrem toho rodič, ktorému je dieťa zverené, sa o dieťa aj osobne stará a zabezpečuje mu bytové potreby, čím si vyživovaciu povinnosť už plní naturálnym spôsobom. V neposlednom rade je úplne bežné, že takýto rodič, ak má lepšie pomery, deťom dopraje vyšší štandard bez ohľadu na to, aké výživné druhý rodič platí. V našej spoločnosti dokonca deväťdesiat percent rodičov je ochotných sa uskromniť, aby mohli splniť potreby svojich detí.

13) Uvedený názor platí aj naopak; ak rodič, ktorému je dieťa zverené, má nižší životný štandard, neznamená to, že by životný štandard detí nemohol byť zlepšený práve z výživného povinného rodiča, ktorému to pomery dovoľujú. Zároveň však výživné oprávnených detí nemá byť určené ani použité na plnenie potrieb iných osôb, a to ani rodiča, ktorý sa o deti osobne stará; tento nemôže na výživnom mal. detí parazitovať.

14) S poukazom na uvedené súd teda konštatuje, že pomery oprávneného rodiča, do rúk ktorého sa výživné platí, sú pri určovaní vyživovacej povinnosti sekundárne a nie je potrebné ich dokazovať v takom rozsahu ako príjem a majetkové pomery rodiča povinného na platenie výživného. Súd preto pri rodičoch, ktorí sa o deti starajú, zisťuje len ich bežný príjem a základné majetkové pomery, či majú ďalšie vyživovacie povinnosti, avšak podrobné dokazovanie už ďalej nevykonáva.

15) Ďalším parametrom pre určenie výživného, ktorý súd pri určovaní výživného skúma, sú potreby mal. detí. V tejto súvislosti súd vyslovuje názor, že v rámci dokazovania považuje za hospodárne a účelné skúmať len tú okolnosť, či ide o dieťa v štandardnej sociálnej skupine alebo naopak, či dieťa pochádza z nadštandardnej sociálnej vrstvy alebo žije v chudobných pomeroch (subštandard). Uvedené súd vyhodnotí podľa pomerov zistených u rodičov. Súd nepovažuje za hospodárne, účelné ani potrebné dokazovať výdavky mal. detí nad uvedený rozsah, nakoľko presnosť dokazovania je i tak relatívna, a to z nasledovných dôvodov:

16) Na základe vlastnej praxe súd zistil, že aj keď každé dieťa je iné a má iné potreby, vo všeobecnosti sú ich potreby - v určitom veku a v sociálnej skupine - v celkovom vyčíslení približne rovnaké, rozdiely sú často len v jednotlivých položkách. Výnimku tvoria situácie, ak mal. deti majú výrazne zhoršený zdravotný stav, prípadne, ak sú veľmi talentované a venujú sa nejakej nákladnej športovej či umeleckej činnosti; v takom prípade je nutné podrobnejšie skúmanie, ktoré výdavky sú nevyhnutné na vynaloženie, prípadne zodpovedať otázku, či si dieťa vzhľadom na pomery rodičov môže takúto nákladnú činnosť dovoliť. V ostatných prípadoch pokiaľ niektoré dieťa má napr. vyššie nároky na stravu, je možné uvedený zvýšený náklad kompenzovať zníženými výdavkami na iné položky, ako sú napr. ošatenie, záujmy, kultúra a podobne. Veľmi veľa detí má dnes oslabenú imunitu, trpí alergiami, takže ide už o bežný zdravotný stav. Ďalšie výdavky na zdravotnú starostlivosť variujú, či už je to zubný strojček, okuliare, apod., a aj v týchto prípadoch je nutné potreby dieťaťa uhradiť len v primeranej výške, podľa pomerov rodičov. Podobne je tomu pri záujmovej, vzdelávacej a rekreačnej činnosti. V konečnom dôsledku aj oprávnené potreby dieťaťa môžu byť uspokojené len do takej miery a v takej kvalite, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov, tie isté potreby dieťaťa môžu byť uspokojované v rôznych štandardoch (tričko sa dá kúpiť za 5 €, ale aj za 50 €), aj v niektorých prípadoch sa môže stať, ak nejde o nevyhnutnú potrebu, že sa neuspokojí vôbec.

17) V poslednom období sa tak dokazovanie pri určení výživného začína podobať podrobnej vyšetrovacej činnosti závažného trestného činu. Súd je v rámci svojej praxe konfrontovaný s predkladaním dôkazov (pokladničných dokladov) už aj o tých najbežnejších potrebách dieťaťa ako je strava, ošatenie, hygiena. Relevantnosť týchto dôkazov je limitovaná tým, že nedokazujú samy osebe, či boli použité priamo na potreby mal. dieťaťa a neboli povedzme použité pre iného člena domácnosti. Rovnako je často možné namietat' ich účelnosť a primeranosť; ak životnej úrovni dieťaťa nezodpovedajú, súd ich i tak nemôže akceptovať. Často sa tiež stáva, že povinný rodič pred skončením konania alebo rozhodnutím vo veci platí len nevyhnutné výživné, alebo dokonca neplatí výživné vôbec, a teda druhý rodič môže plniť potreby maloletých detí len v obmedzenom rozsahu, teda nie v takej miere, ktorá zodpovedá oprávneným potrebám dieťaťa. V takých prípadoch teda rodič veci zakúpi, avšak reálne nemôže preukázať vyššie výdavky, pretože ich nedokázal vynaložiť; ak by len na takomto základe bolo určené výživné súdom, bolo by to nespravodlivé tak voči rodičovi, ktorý supluje vyživovaciu povinnosť druhého rodiča, ako aj voči dieťaťu samotnému. Súd teda nemôže určovať výživné len na základe predložených dôkazov, musí vychádzať z vlastnej praxe a svoje úvahy o oprávnených výdavkoch dieťaťa korigovať tak, aby zodpovedali sociálnym pomeroch účastníkov konania.

18) Súd má za to, že podrobné skúmanie nezodpovedá účelovému výkladu ustanovení § 62 Zákona o rodine, ktoré ohľadne potrieb mal. dieťaťa ustanovuje len to, že dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov. Preto ohľadne výdavkov dieťaťa súd považuje za hospodárne a účelné vykonávať dokazovanie len do takej miery, či sa životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov výrazne vymykajú zo všeobecného priemeru spoločnosti alebo nie.

19) Súd tiež poukazuje na inú stránku veci, ktorá sa týka situácie na súdoch a v spoločnosti všeobecne. V súčasnosti vládne spoločenský trend, že sa mimo manželstva rodí jedna tretina všetkých novorodencov a každé druhé manželstvo sa rozvádza. Tým pádom sa rozhodnutie o úprave rodičovských práv a povinností začína týkať štatisticky takého významného počtu mal. detí, že je nutné prijať určitý úzus a štandard pri určovaní výživného z hľadiska rozhodovacej činnosti tak, aby neboli príliš veľké rozhodovacie odlišnosti od sudcu k sudcovi a zároveň, aby pri takom počte vecí na rozhodnutie konanie netrvalo neprimerane dlho. Je zrejmé, že podrobné dokazovanie zbytočne predlžuje konanie a s ohľadom na už vyššie uvedené, výsledky dokazovania nemusia zodpovedať reálnemu stavu, potrebám detí. Súčasne súd je názoru, že základným pilierom spravodlivosti je predvídanie práva (súdneho rozhodnutia), a preto za podobných okolností by výživné malo byť určené rovnako. Bohužiaľ zákonodarca na uvedené spoločenskú potrebu zatiaľ nereflektoval a všeobecnú normu v tomto smere nevydal, ako je to napr. pri živnostníkoch, ktorí sú nad určitý príjem a podľa jeho výšky (bez ohľadu na zisk) povinní platiť odvody do sociálnych fondov. Preto aj vo veci konajúca sudkyňa pristúpila k určovaniu výživného v podstate tabuľkovým systémom, podľa príjmu povinného rodiča, počtu vyživovacích povinností; ide o základné činitele ovplyvňujúce výšku výživného. Ďalej súd prihliada ku skutočnosti, či povinná osoba vlastní nehnuteľnosť na bývanie. Súd je totiž názoru, že je rozdiel medzi rodičom, ktorý už vlastní nehnuteľnosť vhodnú na bývanie a ktorý súčasne nie je zaťažený úverom na jej obstaranie, a rodičom, ktorý si na zabezpečenie bývania úver vzial musel. Takýto majetok vplyva na možnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť, keďže ho odbreňuje od podstatného výdavku. Ide teda tiež o podstatnú okolnosť.

20) Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že je daná vecná legitímácia na zmenu výživného vzhľadom k tomu, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 9P/98/2011-651 zo dňa 25. 1. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8CoP/43/2017-696 zo dňa 28. 12. 2017. Výživné bolo (naposledy) určené vo výške 85 € mesačne na každé dieťa, na mal. P. počnúc 1. 9. 2013, na mal. W. počnúc 1. 9. 2014 a na mal. W. počnúc 1. 9. 2015, kedy mal. deti nastúpili do prvého ročníka základnej školy. V tom čase mal. W. navštevoval alergiológickú ambulanciu, mal. W. chodil do špeciálnej školy, inak boli mal. deti zdravé. Matka bola od 09/2014 do 02/2016 práceneschopná z dôvodu automobilovej nehody, poberala nemocenské vo výške 300 € a následne pracovala ako predavačka a jej príjem predstavoval 400 € mesačne. Otec bol pri poslednom rozhodovaní súdu nezamestnaný, v roku 2012 uzavrel nové manželstvo a 3. 7. 2012 mu pribudla vyživovacia povinnosť k mal. P.; otec má i ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči synovi z prvého manželstva k mal. Y., nar. XX. 8. XXXX. Otec ani v tom čase nežil so svojou poslednou manželkou a vyživovaciu povinnosť si neplnil ani voči svojim ostatným deťom. Preto pri určení výšky výživného na tieto deti sa k ďalším vyživovacím povinnostiam neprihliadalo. Už v čase ostatného rozhodovania súdu skutočnosť, že otec bol evidovaný na úrade práce, nebolo dôvodom pre zníženie výživného, pretože otec detí nepreukázal, že sa aktívne zaujíma o zamestnanie, dokonca bol z evidencie nezamestnaných vyradený. V danom čase mal súd vykonaným dokazovaním preukázané, že otec napriek svojmu základnému vzdelaniu mal bohaté pracovné skúsenosti (ako výrobný pracovník, výpomoc v sklade, pneuservis a autoservis, činnosť vedľajšieho predajcu, práce v poľnohospodárstve), avšak v žiadnom zo zamestnaní nedokázal vydržať dlhšie ako tri mesiace. V máji 2011 dosiahol príjem 477 €.

21) Odvtedy došlo k zmene pomerov, ktoré súd opíše nižšie podrobnejšie. Tým boli splnené vecné podmienky pre zmenu doterajšej úpravy výživného.

Prijmové, sociálne a majetkové pomery otca

22) V prvom rade súd pri určovaní výživného vychádzal z príjmových a majetkových pomerov otca. Tento v rozhodnom období, ktoré súd skúmal od jesene 2017, pracoval len na základe dohôd o vykonaní

práce, resp. o pracovnej činnosti. Z týchto prác nedosiahol vyšší príjem ako 504 € brutto (11/2017). Za prvý polrok 2018 nebol otec vôbec žiadny príjem.

23) Otec naďalej nevlastní žiaden majetok. Má aj dlhy, ktoré sú vymáhané cestou exekútora. Otec je opakovane trestne stíhaný pre neplatenie výživného na mal. deti. Otec je schopný v prípade nutnosti (hrozby odsúdenia) vyplatiť zameškané výživné jednorazovo (napríklad 4.300 €).

Oprávnené výdavky maloletých detí

24) Pri určovaní výživného súd tiež prihliadol k nákladom maloletých detí. Maloletá P. je v siedmom ročníku základnej školy, venuje sa športovým krúžkom, potrebovala by zubný strojček (za 1.000 €), inak je zdravá. Maloletý W. je v šiestom ročníku základnej školy, stále trpí na alergiu a z tohto dôvodu má zvýšené náklady 120 € za rok. Maloletý W. je vo štvrtom ročníku základnej školy, navštevuje gitarový krúžok (náklady 120 € na rok), chce sa venovať športovým krúžkom. Naďalej u neho pretrvávajú pedagogicko-psychologické ťažkosti, ktoré matka rieši jednak zakupovaním výživových doplnkov (40 € za mesiac), jednak maloletý W. je integrovaný v základnej škole a má prideleného asistenta. V máji 2019 W. absolvoval prvé sväté prijímanie. Cestovné na mal. deti predstavuje 20 € na mesiac na dieťa. Matka vyhodnotila, že mal. deti napriek rozdielnemu veku majú náklady v priemere v rovnakej výške.

Prijmové, sociálne a majetkové pomery matky

25) Ďalej súd prihliadol k pomerom matky, ktorá je zamestnaná na pracovnú zmluvu a za obdobie 1/2018-07/2019 dosiahla priemerný čistý príjem 797 €. Aktuálne je však matka poberateľom nemocenských dávok z dôvodu rizikového tehotenstva, pričom narodenie dieťaťa očakáva v januári 2020. Matka v dedičskom konaní nadobudne rodičovský dom po matke.

Určenie výživného (vyhodnotenie zisteného skutkového stavu)

26) Od posledného určenia výživného uplynulo síce iba dva, ale pri ostatnom určovaní výživného súd výživné zvyšoval za obdobie od novembra 2011. Maloleté deti teda za toto obdobie podstatne vyrástli. Súd porovnával aktuálne pomery toho-ktorého dieťaťa, porovnaním s poslednou zmenou pomerov, a to ich nástupom na základnú školu, pretože sa tým zvyšujú ich potreby. Súčasne u otca, ako aj u matky došlo k zvýšeniu príjmov (u otca možnosti dosahovať príjem). Matke sa zlepšili majetkové pomery nadobudnutím nehnuteľného majetku, avšak súčasne matka prišla o faktickú podporu svojej matky, ktorá jej pomáhala pri starostlivosti o deti, ako aj finančne. Zároveň matka očakáva narodenie ďalšieho potomka. V tejto súvislosti súd dodáva, že uvedené ide na vrub matky, ktorá si musí byť vedomá svojich doterajších rodičovských povinností, a preto ak sa rozhodla matka ďalšie dieťa, uvedená okolnosť neovplyvňuje výšku výživovacej povinnosti otca.

27) Pokiaľ by mal súd vyhodnotiť pomery otca, tieto ostali nezmenené, čo sa týka jeho pracovnej spôsobilosti, ako aj spôsobu vedenia života. Otec naďalej nevedie zodpovedný spôsob života, nehľadá si trvalý pracovný pomer, nezmenil svoj postoj k plateniu výživného. Napriek tomuto jeho prístupu k rodine, k životu a k práci, je schopný sa v prípade nutnosti zmobilizovať a uhradiť aj jednorazovo vysokú sumu zameškaného výživného, tak ako súd už spomenul vyššie. Preto súd dospel k záveru aj bez výsluchu otca na základe vykonaných dôkazov, že otec má naďalej možnosti a schopnosti dosahovať príjem, a to najmä manuálnou prácou. Veď otec súdu ani len neuvádzal okolnosti, ktoré by mu bránili pracovať či dosahovať príjem, tobž nepredložil v tomto smere ani žiadne dôkazy.

28) Čo sa týka konkrétneho potenciálu otca dosahovať príjem, súd musí konštatovať, že od posledného určenia výživného došlo v hospodárstva k podstatnému nárastu mzdovej úrovne, a teda pokiaľ by sa otec zamestnal, aktuálne by mohol dosahovať vyšší príjem, ako tomu bolo pri poslednom určení výživného. Súd vychádzal preto pri určení potenciálu otca zo štatistiky Štatistického úradu Slovenskej republiky, konkrétne z priemernej mesačnej mzdy v priemysle, doprave a v skladovaní, ktorá sa v roku 2018 až 2019 pohybovala vo výške 900 až 1000 € brutto. Tomu zodpovedá čistý mesačný príjem vo výške 700 až 750 € netto.

29) Vzhľadom k tomu, že naposledy sa zvyšovalo výživné počnúc k obdobiu, keď maloleté deti začali navštevovať základnú školu, s poukazom na infláciu za dané obdobie, ako aj skutočnosť, že mal. deťom sa podstatne zvýšili náklady na školské potreby, pričom dve staršie deti už nastúpili aj na druhý stupeň základnej školskej dochádzky, bolo na mieste zvýšiť výživné o 30 % pôvodného výživného, teda na sumu 110 €, ktorú požadovala matka. Aj keď mal. W.I na druhý stupeň školstva ešte nenastúpil, vzhľadom na svoje špeciálne výchovné potreby má oproti starším súrodencom v tejto súvislosti zvýšené výdavky. Výživné súd preto určil v rovnakej výške na každé dieťa. Uvedené zvýšené výživné aj kompenzuje absolútny nezáujem otca o mal. deti, ako aj skutočnosť, že neposkytuje žiadne vecné plnenia, dokonca ani súdom určené výživné nehradí. Keďže nedošlo ani k zmene vyživovacích povinností u otca, súd neprihliadol k jeho ďalším dvom vyživovacím povinnostiam, keďže si ich rovnako ako pri poslednom určení výživného, neplní. Otec netvrdil ani nepreukázal, že by tomu bolo inak.

30) Zvýšené výživné súd otca zavial hradiť od septembra 2018, kedy mal. detí už boli na druhom stupni základného školstva (s výnimkou W.), pričom okolnosti hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie výživného o jeden mesiac skôr pred podaním návrhu súd videl práve v okolnosti, že matka je samoživiteľka starajúca sa o tri maloleté deti, ktorá okolnosť je vo všeobecnosti bráni v časnom podaní návrhu na zvýšenie výživného. Keďže už v tom čase boli náklady na mal. deti podstatne zvýšené, súd by zvýšenie výživného až od podania návrhu považoval za prílišný formalizmus.

31) Pre úplnosť súd dodáva, že vo veciach starostlivosti o maloletých je v zmysle ustanovenia § 35 CMP súd povinný zistiť skutočný stav veci a podľa § 36 CMP je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhol účastníci ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. V danej veci súd otca vyzval na preukázanie jeho príjmov a majetkových pomerov, pričom otec výzvu splnil len v limitovanom rozsahu, t. j. svoje príjmy vôbec neuviedol ani nepreukázal. Súd nepovažoval za účelné vykonávať šetrenie, kde presne otec pracuje, akú prácu vykonáva, pretože vzhľadom na doterajšiu nedostatočnú súčinnosť otca a jemu vlastnú častú fluktuáciu by to bolo zdĺhavé a neúčelné pre výsledok konania (určenie príjmového potenciálu) a zároveň existuje predpoklad, že otec nie je zamestnaný na pracovnú zmluvu (zvyčajne sa zamestnáva len na dohodu). Súd vychádzal z tej okolnosti, že otec už dlhodobo, ani pri poslednom určení výživného, nebol riadne zamestnaný a pracoval len brigádne a aj teraz adekvátny príjem popiera. Podľa názoru súdu otec je schopný pracovať, je manuálne zručný, nebráni mu žiadne zdravotné ťažkosti prácu si nájsť, preto bolo postačujúce vychádzať z potenciálu príjmu, keďže aj z tohto príjmu určené výživné postačuje na potreby mal. detí.

Nedoplatok na zvýšenom výživnom

32) Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

33) Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

34) Nakoľko otec nad rámec dosiaľ určeného výživného neprispieval, za zročné obdobie od 1. 9. 2018 do 30. 9. 2019 mu vznikol nedoplatok na zvýšenom výživnom v sume 325 € na každé dieťa, čo predstavuje rozdiel medzi dosiaľ určeným výživným 85 € a zvýšeným výživným 110 € za uplynulé obdobie 13 mesiacov. Vzhľadom na aktuálnu zákonnú úpravu súd už nemôže povoliť zaplatenie zročného výživného v splátkach, avšak s poukazom na výšku jednotlivých nedoplatkov súd určil dlhšiu lehotu na ich zaplatenie, a to v podstate jeden rok od rozhodnutia súdu (predpokladaného doručenia rozsudku). Výživné sa uhrádza k rukám matky, dokým maloleté dieťa nenadobudne plnoletosť.

35) Keďže rozhodnutím súdu došlo v súlade s ust. § 231 CSP k zmene ostatného rozsudku o určení výživného, súd túto skutočnosť uviedol vo výroku rozsudku.

36) Po vyhlásení rozsudku sa matka a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:
ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.